

Dosarul nr. 2r-561/20

Prima instanță: Judecătoria Edineț (jud. M. Iftodi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

DECIZIE

11 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Aliona Fedorișena

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Alionei Fedorișena și Tatianei Tozlovan împotriva lui Nicolae Tozlovan cu privire la evacuarea din locuință fără acordarea unui alt spațiu locativ și

la cererea reconvențională a lui Nicolae Tozlovan împotriva Alionei Fedorișena și Tatianei Tozlovan cu privire la anularea contractului de donație a casei de locuit și a terenului de pe lângă casă

împotriva încheierii din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă cererea privind repunerea în termen a apelului depusă de Aliona Fedorișena și restituit ca fiind tardiv apelul declarat de Aliona Fedorișena împotriva încheierii din 25 noiembrie 2003 a Judecătoriei Edineț și hotărârii din 25 decembrie 2003 a Judecătoriei Edineț

constată:

Prin hotărârea din 20 august 2001 a Judecătoriei Edineț, a fost refuzată ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Aliona Fedorișena împotriva lui Nicolae Tozlovan cu privire la evacuarea din locuință fără acordarea unui alt spațiu locativ.

A fost admisă cererea depusă de Nicolae Tozlovan împotriva Alionei Fedorișena și Tatianei Tozlovan.

A fost anulat parțial în mărime de ½ contractul de donație nr. 4337 și 4338 din 4 septembrie 1998, prin care Nicolae Tozlovan a donat fiicei Aliona Fedorișena casa de locuit și terenul aferent din sat. XXXXX județul XXXXX.

A fost explicat lui Nicolae Tozlovan și Tatianei Tozlovan dreptul de a întocmi la notariat adeverința de proprietate la ½ din averea agonisită în comun.

A fost încasată de la Aliona Fedorișena în beneficiul lui Nicolae Tozlovan taxa de stat și ajutorul juridic acordat în mărime de 315 de lei.

Prin încheierea din 25 noiembrie 2003 a Judecătoriei Edineț, a fost admisă cererea de revizuire depusă de Nicolae Tozlovan cu repunerea în termen a cererii de revizuire și anularea hotărârii din 2 august 2001 a Judecătoriei Edineț.

A fost numită spre examinare cauza în fond pentru data de 11 decembrie 2003.

Prin hotărârea din 11 decembrie 2003 a Judecătoriei Edineț, a fost respinsă acțiunea depusă de Aliona Fedorișena împotriva lui Nicolae Tozlovan privind evacuarea din casa din sat. XXXXX r-nul XXXXX ca neîntemeiată.

A fost admisă cererea lui Nicolae Tozlovan împotriva Alionei Fedorișena și Tatianei Tozlovan și anulate contractele de donație nr. 4337 și 4338 autentificate la 4 septembrie 1998 de notarul P. Luca încheiate între Nicolae Tozlovan și Aliona Fedorișena privind donația casei de locuit și terenului aferent din sat. XXXXX r-nul XXXXX.

A fost explicat Tatianei Tozlovan art. 21 Codul familie, cerințele căreia urmează a le rezolva la notar.

A fost încasată de la Aliona Fedorișena în beneficiul lui Nicolae Tozlovan suma de 315 de lei pentru taxa de stat și ajutorul juridic acordat.

La 25 iunie 2020, prin intermediul poștei electronice, Aliona Fedorișena a declarat apel împotriva încheierii din 11 decembrie 2003 a Judecătoriei Edineț și hotărârii din 11 decembrie 2003 a Judecătoriei Edineț, prin care a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea cererii de apel, casarea integrală a încheierii din 11 decembrie 2003 a Judecătoriei Edineț și hotărârii din 11 decembrie 2003 a Judecătoriei Edineț, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă și tardivă.

Prin încheierea din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea privind repunerea în termen a apelului depusă de Aliona Fedorișena și restituit ca fiind tardiv apelul declarat de Aliona Fedorișena împotriva încheierii din 25 noiembrie 2003 a Judecătoriei Edineț și hotărârii din 25 decembrie 2003 a Judecătoriei Edineț.

La 30 septembrie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, Aliona Fedorișena a declarat recurs împotriva încheierii din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii instanței de apel, cu emiterea unei decizii de repunere în termenul de înaintare a cererii de apel.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o pripită și emisă cu încălcarea procedurii și a legii.

A precizat că în luna martie 2020 a ridicat copia încheierii din 11 decembrie 2003 a Judecătoriei Edineț și hotărârii din 11 decembrie 2003 a Judecătoriei Edineț, din care rezultă că hotărârea din 20 august 2001 a Judecătoriei Edineț a fost revizuită.

În legătură cu starea de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova, a avut posibilitatea doar la 20 mai 2020, odată cu revenire Judecătoriei Edineț la programul de muncă standard, de a solicita accesul la materialele dosarului, primind însă răspuns că dosarul ar fi fost distrus în anul 2017.

A menționat că în aceste circumstanțe se atestă cu certitudine că prima instanță a judecat pricina fără a o cita, fără a-i solicita poziția în raport cu cererea de revizuire.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 30 septembrie 2020 împotriva încheierii din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele dosarului, prin încheierea din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea privind repunerea în termen a apelului depusă de Aliona Fedorișena și restituit ca fiind tardiv apelul declarat de Aliona Fedorișena împotriva încheierii din 25 noiembrie 2003 a Judecătoriai Edineț și hotărârii din 25 decembrie 2003 a Judecătoriai Edineț (f. d. 64-66).

La adoptarea acestei soluții instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Verificând legalitatea încheierii instanței de apel, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, instanța de recurs constată ca justificată concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Aliona Fedorișena în afara termenului legal și lipsa temeiului de repunere a apelului în termen.

Astfel, după cum denotă actele cauzei, hotărârea Judecătoriai Edineț, prin care a fost respinsă acțiunea depusă de Aliona Fedorișena împotriva lui Nicolae Tozlovan privind evacuarea din casa din sat. XXXXX r-nul XXXXX ca neîntemeiată, admisă cererea lui Nicolae Tozlovan împotriva Alionei Fedorișena și Tatianei Tozlovan, anulate contractele de donație nr. 4337 și 4338 autentificate la 4 septembrie 1998 de notarul P. Luca încheiate între Nicolae Tozlovan și Aliona Fedorișena privind donația casei de locuit și terenului aferent din sat. XXXXX r-nul XXXXX, explicat Tatianei Tozlovan art. 21 Codul familie, cerințele căreia urmează a le rezolva la notar, încasată de la Aliona Fedorișena în beneficiul lui Nicolae Tozlovan suma de 315 de lei pentru taxa de stat și ajutorul juridic acordat, a fost emisă și pronunțată la 11 decembrie 2003.

Într-adevăr, în conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) CPC (în vigoare la data pronunțării hotărârii contestate) termenul de declarare a apelului este de

15 zile de la data comunicării hotărârii motivate, dacă legea nu dispune altfel. Termenul de apel curge și în cazul comunicării concomitente a hotărârii și a somației de executare.

Instanța de recurs relevă însă că, deși legislația în vigoare la momentul adoptării hotărârii judecătorești, contestate cu apel de către Aliona Fedorișena prevedea termenul de atac de 15 de zile din momentul comunicării hotărârii motivate, în speță se constată că Aliona Fedorișena a depus cererea de apel împotriva hotărârii din 11 decembrie 2003 peste un termen excesiv de mare, la 25 iunie 2020, ce constituie aproape 17 ani.

În acest aspect, este de remarcat că instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art. 116 CPC, care prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, corect a refuzat în repunerea în termen a apelului declarat de Aliona Fedorișena.

Și asta deoarece, repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, este un beneficiu acordat de lege titularului de drept, având un caracter excepțional, în sensul că o astfel de *cerere este admisibilă doar în cazul în care depășirea acestui termen se datorează unor cauze temeinic justificate*.

La caz, Aliona Fedorișena nu a prezentat probe justificate și incontestabile în susținerea solicitării cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului, care ar confirma imposibilitatea de a lua cunoștință cu hotărârea din 11 decembrie 2003 a Judecătoriei Edineț o perioadă atât de îndelungată (17 ani).

Din această perspectivă, se atestă legalitatea încheierii din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă cererea privind repunerea în termen a apelului depusă de Aliona Fedorișena și restituit ca fiind tardiv apelul declarat de Aliona Fedorișena împotriva încheierii din 25 noiembrie 2003 a Judecătoriei Edineț și hotărârii din 25 decembrie 2003 a Judecătoriei Edineț.

Distinct de cele menționate, se constată că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată cu privire la tardivitatea apelului depus de Aliona Fedorișena este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimațiilor la un proces echitabil.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurentă sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Aliona Fedorișena.

Se menține încheierea din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Alionei Fedorișena și Tatianeî Tozlovan împotriva lui Nicolae Tozlovan cu privire la evacuarea din locuință fără acordarea unui alt spațiu locativ și la cererea reconvențională a lui Nicolae Tozlovan împotriva Alionei Fedorișena și Tatianeî Tozlovan cu privire la anularea contractului de donație a casei de locuit și a terenului de pe lângă casă.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu